

Ахмед К.Ф.

Студент 1 курсу,

ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник:

Тараненко М.Г., к.і.н., доц.,

ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

Корупція як негативне соціально-правове явище

Корупція стала невіддільним елементом життя більшості країн світу. Її не можна розглядати як окрему галузь, яка потребує негайного вирішення.

Поглиблюючись в проблематику корупції, та у шляхи її подальшого викорінення, слід звернути увагу на те, які саме чинники зумовлюють її появу, розвиток та процвітання на етапах усього історичного розвитку держав.

Зазначимо, що початок корупції було покладено ще здавна, і це негативне явище є майже непорушним в умовах сьогодення.

Чому ж корупція й досі існує і які людські та правові фактори зумовлюють її помітну активацію? Досліджуючи різноманітні історичні обставини розвитку держав, стає наявним те, що головну роль у прояві корупції відіграє так званий «людський фактор», який формувався та змінювався під впливом зміни епох, та трансформації суспільного й державного ладу.

Від латинського – корупція, вона ж **corruptere**, означала розбещення, задобрювання подарунками. На думку Б. Арутюняна, корупція складається з двох латинських слів: **«correi»** – декілька пов'язаних спільним інтересом осіб, **«rumpere»** – спотворювати, порушувати, псувати, ламати; в римському праві воно узагальнено означало діяльність групи осіб, спрямовану на порушення принципів здійснення судочинства або керування суспільством [1].

Зараз же корупція розглядається як негативне соціально-правове явище, яке згубно впливає на різноманітні сфери суспільних відносин, починаючи від економічної та політичної, і закінчуючи соціальною. Корупція суттєво спотворює принцип справедливості та верховенства права, а також сприяє гальмуванню демократизації, соціального прогресу та піднесення національних ідей. Вершиною цієї проблеми є вчинення аморальних дій суб'єктами правовідносин, насамперед незаконного збагачення, отримання і давання хабара, купівля державних місць та високих посад, фальсифікація доказів у суді, документів, судових рішень тощо. Жодна з соціально-політичних систем не має захисту від корупції, змінюються лише її обсяги та форми впливу на суспільні відносини.

Наявні проблеми в системі сучасних антикорупційних органів, недосконале виконання обов'язків, покладених на них, а також відсутність державних органів, які б слідкували за реалізацією державної антикорупційної політики, є ледь не найголовнішим чинником проблеми корупції на території України. Не дивлячись на те, що нібито утворюються все нові й нові підрозділи, спрямовані на викорінення корупції, зокрема такі як НАБУ, НАЗК, САП та деякі інші, суттєві зміни відсутні. При владі ми бачимо з часом інші, незнайомі нам обличчя, а ситуація в країні залишається звичною: Той же грабіж коштів з державного бюджету, давання хабара суддям, здирство.

Причина корупції і гальмування боротьби з нею полягає в незацікавленості нинішньої влади в її подоланні. Рівень корупції не стоїть на одному місці. З часом розростаючись та

виходячи із під контролю, вона набирає більше обертів. Так у квітні 2017 року міжнародна аудиторська компанія ЕУ поставила Україну на перше місце в світі за рівнем корупції серед 41 досліджуваних країн (у тому числі з Африки) [2][3]. Це свідчить лише про те, що настав час змінюватись.

Ми звикли, що якщо є проблема – обов'язково має бути й вирішення. Тож які саме заходи треба спрямувати на боротьбу з корупцією?

По-перше, окремої уваги у цьому питанні заслуговує вдосконалення діяльності спеціальних державних служб у питаннях боротьби з корупцією, та вдосконалення спеціальних антикорупційних органів. Система кадрів потребує цілковитого реформування та оновлення. Треба створити нову, більш надійну систему та закріпити результати, прийнявши до своїх рядів молодих незаплямованих людей, звільняючи, і суворо караючи тих, хто був помічений у корупції.

По-друге, необхідне удосконалення нормативно-правових актів, орієнтуючись на міжнародні стандарти, зокрема створення нових нормативно-правових актів, та усунення прогалин і неточностей у старих, заради більшої ефективності та дієвості.

По-третє, викоринення або суттєве зменшення проявів корупції неможливе без допомоги інших держав, тому запорукою успіху є взаємодія із країнами, які вже пройшли цей шлях та досягли певних результатів, а також взаємодія з різноманітними міжнародними організаціями. На боротьбу з корупцією зосереджені такі організації як ООН, GRECO, ОЕСР, АС[4], тощо. Зокрема у ст. 20 Конвенції ООН «Проти корупції» зазначена можливість вжиття законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання злочином умисне незаконне збагачення державної посадової особи, яке перевищує її законні доходи та які вона не може раціонально обґрунтувати, за умови дотримання своєї конституції та основоположних принципів своєї правової системи [5].

Підсумовуючи проведений аналіз феномену корупції, як негативного соціально-правового явища, можна зробити наступні висновки: Корупція є причиною для прояву недовіри від громадян до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, і суттєво погіршує та підриває їх авторитет. Корупція є рівноцінною шахрайству, а це є протилежністю дотримання моральних цінностей, та загрожує порушенням прав людини, національної безпеки, і є небезпечною як для держави, так і для суспільства в цілому. Як правильно боротися з корупцією - знає кожен, але мало хто реально бореться. Без змін в найближчий час не буде постачання грошей зі сторони західних країн-кредиторів, що негайно призведе до економічного колапсу і наблизить соціальну кризу в Україні. Уряду і Президенту потрібно це нарешті зрозуміти, і почати розвивати політику, спрямовану на подолання корупції.

Список використаних джерел:

1. Арутюнян Б. К. Вопросы понимания коррупционного поведения / Б. Арутюнян // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.crrc.am/store/files/db_fellows/article%201.pdf

2. Возможные последствия неадекватности /Сергій Дацюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/58ec8d14f0338/>

3. Рейтинг корупції Е&У: Україна на першому місці серед 41 країни [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://news.liga.net/ua/news/politics/14730211reyting_korupts_e_y_ukra_na_na_pershomu_m_ts_sered_41_kra_ni.htm

4. Конвенция Африканского союза о предупреждении и противодействии коррупции [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://archiv.council.gov.ru/files/journalsf/item/20110603131554.000000.pdf>

5. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (A/RES/58/4) від 31 жовтня 2003 року / Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 49 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_c16